

Lausunto työryhmän mietinnöstä kuluttajaluottodirektiivin täytäntöönpanosta

Viite: Lausuntopyyntö VN/26445/2023

Etua Oy kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksenä lakiluonnoksesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Kilpailuneutraliteetti

Ehdotetut lait laajentavat luotonvälittäjien määritelmää ja asettavat luotonvälittäjille runsaasti uusia velvoitteita koskien mm. kuluttajien informointia, rekisteröintiä ja toiminnan järjestämistä.

Finanssialalla arvoketjut erityisesti digitaalisessa maailmassa ovat usein pitkiä. Etua Oy pitää tärkeänä, että sääntely koskettaa kaikkia alan toimijoita tasapuolisella tavalla. Täten mm. luotonvälittäjän määritelmän on katettava myös ne tilanteet, joissa oikeushenkilö ei sopimussuhteiden näkökulmasta *de jure* olisi varsinainen luotonvälittäjä, mutta toimijan tarjoama palvelu ja harjoittama markkinointi kuluttajan näkökulmasta *de facto* edustavat luotonvälitystä tai lainavertailua.

Etua näkee luotonvälittäjien rekisteröintiä koskevien säännösten olevan pääsääntöisesti perusteltuja, huomioiden edellä mainitut näkökohdat.

2. Markkinoinnin sääntely

Etua Oy katsoo laissa esitettyjen markkinointia koskevien uusien säännösten olevan osittain liian pitkälle meneviä ja epämääräisiä. Etua Oy katsoo, ettei markkinointisäännöksiin tule tehdä ehdotettuja kansallisia lisäyksiä, vaan toteuttaa ainoastaan direktiivin pakottamat säännökset. Tarkemmat kommentit koskien markkinointisäännöksiä löytyvät lausunnon lopusta.

Etua Oy kiinnittää huomiota siihen, että liian pitkälle menevät mutta tulkinnanvaraiset markkinointisäännökset voivat lopulta toimia päinvastoin kuin lainsäätäjän tavoitteena on ollut. On nähtävissä selvä riski siihen, että tulkinnanvaraisen sääntelyn seurauksena asemaansa vahvistavat ne toimijat, jotka suhtautuvat sääntelyyn ns. rajoja koetellen ja

pystyvät siten esittämään kuluttajalle houkuttelevampia markkinointiväittämiä verrattuna niihin toimijoihin, jotka pyrkivät noudattamaan sääntelyä kirjaimellisemmin.

Näin sääntelyä noudattamaan pyrkivien toimijoiden suhteellinen asema kilpailussa heikkenee.

Edellytykset tasapuoliselle kilpailulle ovat parhaat, kun markkinoinnin sääntely on kirjoitettuna jo lain tasolla yksikäsitteisesti ja sen noudattamista valvotaan tasapuolisesti.

Yksityiskohtaiset kommentit (1. lakiehdotus)

8 a \$, mainonnassa annettava varoitus.

Asetuksenantovaltuudesta säättäminen on tarpeetonta ylisääntelyä. Lain kuvaama periaate sisältää riittävän tarkan velvoitteen varoituksen sisällöstä, mahdollistaen kuitenkin varoituksen sovittamisen mainosvälineiden kehittyessä.

13 £ Hyvä luotonantotapa.

13 \$ 2 mom 1 kohta, alakohta ”da”.

Esityksessä ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan luottojen mainonnassa ei saa *luoda vaikutelmaa*, että luotonotto johtaa resurssien kasvuun, korvaa säästöt tai nostaa kuluttajan elintaso. Ehdotettu muotoilu ”luoda vaikutelmaa” on liian lavea ja monitulkintainen. Tämä johtaa elinkeinonharjoittajien kannalta epävarmuuteen, missä mainonnassa sallittujen ilmaisujen rajat menevät. Tämä puolestaan voi johtaa myös tilanteeseen, jossa regulaatiota löysemmin tulkitsevat toimijat kasvattavat markkinaosuuttaan aggressiivisemmän markkinoinnin ansiosta suhteessa regulaatiota tiukemmin tulkitseviin. Täten pykälä kääntyy lopulta itseään vastaan.

Kohta tulee muotoilla direktiivin mukaisesti, jonka mukaan kiellettyä on mainonta, jossa *annetaan väärä kuva siitä*, että luotto johtaa taloudellisten resurssien kasvuun, korvaa säästöt tai voi nostaa elintaso. On huomattavasti selkeämpää arvioida, antaako jokin mainosviesti väärän kuvan suhteessa havaittaviin tosiasioihin, kuin millaisia vaikutelmia se eri vastaanottajien kohdalla hypoteettisesti voi luoda.

Etua Oy kiinnittää huomiota myös luonnoksessa olevan muotoilun ristiriitaan suhteessa Orpon hallituksen ohjelmaan, jonka mukaan EU-lainsäädännön toimeenpanossa vältetään kansallista lisäsääntelyä.

16 b \$ Luottohakemuksen hylkääminen.

Etua Oy katsoo, että lain esitöihin tulisi lisätä maininta siitä, että velvoitetta hylätyn luottopäätöksen ja sen perusteen informointiin kuluttajalle ei synny mikäli luottohakemusta ei ole kohdistettu nimenomaisesti tiettyyn luottolaitokseen, vaan kyseessä on lainanvälittäjän kautta tehtävä yleisluontoinen lainahakemus, jonka lainanvälittäjä välittää eteenpäin yhteistyökumppaneilleen. Etua Oy näkee, että mikäli myös lainanvälittäjän kautta tehtävissä lainahakemuksissa luottolaitokset joutuvat yksilöimään hylätyn luottopäätöksen syyt, on uhkana se, että luotonmyöntäjiä poistuu lainavertailuiden piiristä sen vuoksi, että niiden saamien yhteydenottojen määrä hylätyistä luottopäätöksistä kasvaa merkittävästi. Tästä puolestaan seuraisi kilpailun heikentymistä, mikä ei ole kuluttajan edun mukaista.

Tampereella 20.2.2025

Etua Oy

Heikki Siljamäki